

Prunus serrulata

36

Japanse sierkers

De Althæa Pers

AS

BLAD

BLOEIWIJZE

BIJPRODUCT

STUIFMEEL

WORTEL

ZAAD

ZOMERTAK

HOUT

SCHORS

VRUCHT

GASTEN DIERLIJK

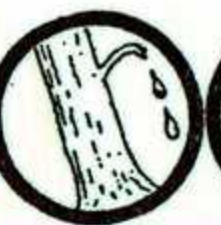
GASTEN PLANTAARDIG

TAKDOORSNEDE

WINTERTAK

Prunus serrulata

Japanse sierkers

de Japanse kers
lokt een slak naar de hemel
die nooit wordt bereikt

Jan Bontje 2000/2001

De Japanse sierkers is een telg uit de Rosaceae, de rozenfamilie. Een familie die meer dan drieduizend vertegenwoordigers telt, verspreid over de hele wereld. Er bestaat een grote diversiteit binnen de rozenfamilie. Natuurlijk de roos, als symbool van de liefde, maar ook vrouwenmantel, het Drents krentenboompje en de belangrijke fruitbomen van de gematigde streken als: appel, peer, kers, pruim, abrikoos, perzik, braam, framboos en aardbei; zij alle maken deel uit van de rozenfamilie.

¶ De Japanse sierkers behoort tot het geslacht prunus. Prunus is de Latijnse naam voor pruim. De soortnaam *serrulata* betekent fingezaagd hetgeen verwijst naar de scherp getande rand van de bladeren.

¶ De prunus serrulata is oorspronkelijk afkomstig uit Midden-China, waarna hij al in een vroeg stadium in Japan is terechtgekomen. Daar is hij verder in allerlei variëteiten veredeld. De Japanse sierkers wordt al sedert de 19^e eeuw in Europa gekweekt om zijn opvallende, uitbundige bloei. We zien hem veel in parken, tuinen en langs lanen.

¶ De Japanse sierkers is een bladverliezende boom of struik, die zelden hoger wordt dan zo'n twaalf meter. De takken groeien onder een grote hoek op, zodat er bij oudere exemplaren een wijde kroon ontstaat. De jonge takken zijn glad.

¶ De schors is paarsbruin met horizontale rijen lenticellen. Lenticellen zijn vergelijkbaar met huidmondjes. Via deze openingen kan uitwisseling van gassen plaatsvinden tussen de onderliggende levende weefsels en de omringende lucht.

¶ De betrekkelijk grote bladeren zijn breed, eirond en aan de top toegespitst. De randen zijn gezaagd met lange, afstaande tanden. De bladsteel is twee tot vier centimeter lang met bovenaan, tegen de bladschijf aan, één tot vier roodachtige kliertjes. Opvallend zijn de mooie verkleuringen van het herfstblad.

¶ De schitterende bloei vindt plaats in de maanden april en mei. De bloemen staan meestal in trosjes van twee tot vier bijeen. Ze verschijnen iets eerder dan het blad. De roze of witte, geaderde kroonbladeren zijn aan de top ingesneden.

¶ Vreemd genoeg ontstaan er bijna nooit vruchten. Waar ze wel zijn, gaat het om ronde, donkerpaarse kersjes van nog geen centimeter groot.

¶ De Japanse sierkers is gevoelig voor de gomziekte, die veroorzaakt wordt door bacteriekanker. Ook kan hij worden aangetast door de zwarte luis.

¶ De Japanner heeft een bijzondere binding met de natuur. Hij ziet in de natuur een parallel met het leven van de mens: het ontluiken van de natuur in het

voorjaar, op volle kracht in de zomer, het naderend verval in de herfst en de uiteindelijke, onvermijdelijke dood in de winter. De bloemen van de Japanse sierkers spelen daarom een grote rol in de Japanse traditie en hebben vaak ook een religieuze betekenis. Je vindt er overal afbeeldingen van: in schilderijen, op kimono's, op waaiers en dikwijls in de wapens van belangrijke families. Door de eeuwen heen speelde de bloesem een hoofdrol in hun beleving; men spreekt er van sakura. Met de kersenvloesem is het net alsof de aarde na een koude winter alle energie heeft samengebracht in de overweldigende bloei van de boom. Maar hoe hevig en schitterend de bloei ook is, hij is ook hier, parallel aan het leven, van kortstondige duur. Het verwaaien van de bloesems tekent het einde van het leven. Vanuit de confucianistische ethiek is er nog de volgende waarheid: zoals niet alle bomen en bloemen even mooi bloeien, zo dient ook elk mens genoegen te nemen met de plaats die de natuur hem heeft toebedeeld.

¶ Zoals alle bomen, die oorspronkelijk niet in onze streken thuis horen, kreeg de Japanse sierkers geen plaats in ons volksgeloof en vinden we hem niet terug in mythen en sagen uit onze geschiedenis.

Vindplaats : Beveland 7, Zoetermeer.

